

Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26874>

Özet

Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçe?i (TOAD), ö?retmen adaylar?n?n veya ilgili ö?rencilerin, e?itim fakültelerinde yer alan kritik bir mesleki formasyon dersi olan **Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme** dersine kar?? sahip olduklar? tutum düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis?tir. Erol Karaca taraf?ndan 2006 y?l?nda geli?tirilen bu ölçek, bireylerin dersin önemine, gereklili?ine ve dersten duyduklar? ho?nutlu?a dair inançlar?n? saptamay? hedefler. Ölçek, 44 madde ve üç alt boyuttan olumaktadır. Yap?lan psikometrik çal??malar, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirlik ve yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Bu araç, e?itim bilimleri alanında ö?rencilerin mesleki geli?im derslerine yönelik alg?lar?n? anlamada önemli bir rol oynamaktadır. Ölçe?in derecelendirilmesi, 5'li Likert Ölçe?i format?nda gerçekleştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme, Ö?retmen Adaylar?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Mesleki Formasyon, E?itim Bilimleri

Yazarlar

Erol Karaca

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?retmen yeti?tirme programlar?nda zorunlu veya seçmeli olarak okutulan **Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme** dersine kar?? ö?rencilerin gösterdi?i duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri yani tutumlar? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu dersin, ö?retmenlik mesle?inin etkinli?i aç?s?ndan ta??d?? önem göz önüne al?nd??nda, ö?rencilerin bu derse yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar?n?n belirlenmesi, e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi ve dersin ö?retim etkinli?ini art?racak müdahalelerin tasarlanmas? için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?rencilerin bu derse inanma düzeylerini, dersi yads?ma e?ilimlerini ve dersten duyduklar? ho?lanma/memnuniyet düzeylerini ayrı ayrı de?erlendirme imkanı sunarak, tutumun çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymay? hedeflemektedir.

Yap?

Ö?retimde Planlama ve De?erlendirme Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçe?i (TOAD), toplam 44

maddeden ve üç ana alt boyuttan oluşan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu alt boyutlar, bireyin derse yönelik tutumunun farklı yönlerini temsil etmektedir ve şunlardır:

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersinin Öneme Şanma (25 madde): Bu boyut, bireyin dersin mesleki gelişim ve öğretim kalitesi üzerindeki etkisine olan güçlü inancını ölçer.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersini Yadsıma (12 madde): Bu boyut, bireyin derse gereksiz, sevimsiz veya mesleki formasyon dersleri arasında en az değerli olarak görme eğilimini ölçer.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersinden Hoşlanma (7 madde): Bu boyut, bireyin derse karşı duyduğu duygusal yakınlığı ve dersten aldığı kişisel tatmini ifade eden olumlu duygusal tepkileri ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin bilimsel geçerliliğini ve ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla yapı geçerliliği çalışmaları yürütülmüştür. Bu amaçla, ölçek geliştirme sürecinde kapsamlı bir faktör analizi uygulanmıştır.

Yapılan faktör analizi, ölçeğin teorik olarak öngörülen üç alt boyutu desteklediğini ve maddelerin ilgili faktörler altında yeterli yüklenme değerlerine sahip olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme** dersine yönelik tutum yapısını başarıyla bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, yani ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı testi kullanılarak saptanmıştır. Bu analiz sonucunda elde edilen veriler, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Tüm ölçek için hesaplanan Cronbach Alfa güvenirlilik katsayısı değeri $\alpha=.98$ olarak tespit edilmiştir. Bu katsayı, psikometrik standartlara göre mükemmele yakın bir iç tutarlılığı işaret etmekte olup, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verebileceğinin güçlü bir kanıtıdır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini tespit etmek ve maddelerin alt boyutlara dağılımını belirlemek için açıklayıcı faktör analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analiz, 44 maddenin üç ayrı faktör altında toplandığını bilimsel olarak doğrulamıştır.

Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin teorik temellerini güçlendirmiş ve her bir alt boyutun (Öneme Şanma, Yadsıma, Hoşlanma) başlıca olarak anlamlı bir varyans açıkladığını

göstermektedir. Bu üç faktörlü yap?, tutumun sadece tek bir genel skorla de?il, farklı bile?enlerle incelenmesi gerekti?ini desteklemektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 44 madde, 3 alt boyutlu tutum ölçe?i.

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılmaktadır (1= hiç, 2= az, 3= orta, 4= oldukça, 5= tam).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Ö?retmen Adaylar?)

Ya? Grubu: Üniversite ça?? (Genç Yeti?kinler)

Popülasyon Detaylar?: Ö?retmenlik mesleki formasyon derslerini alan üniversite ö?rencileri veya ilgili bölümlerde okuyan ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama yöntemi. Katılımcılar, her bir maddeye ne ölçüde katıldıklarını 5 dereceli bir ölçekte belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Erol Karaca, Ö?retmen E?itimi, Tutum Ölçe?i, Psikometri, Yapı Geçerli?, Güvenirlik Katsay?s?, 5'li Likert

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Erol Karaca

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: erolkaraca@anadolu.edu.tr

Yazın Adresi: Anadolu Üniversitesi (Yazarın 2006 yılındaki güncel kurumu makalede belirtilmemiştir.)

?zinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2006 yılında yayımlanan akademik bir çalışmada kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin

kullanımına ilişkin ticari ücret bilgisi mevcut değildir; ancak akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar (Erol Karaca) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bilgileri Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayımlanmıştır. Orijinal makale bağlantısı ve PDF indirme seçenekleri aşağıda sunulmuştur.

Kaynakça

Karaca, E. (2006). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçeği geliştirme. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 213-230.

Makalenin orijinal linki: birimler.dpu.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretimde-planlama-ve-degerlendirme-dersine-yonelik-bir-tutum-olcegi-toad.pdf

Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek, toplam 44 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır:

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersinin Öneme İnanma (25 madde): Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi öğretim etkinliğini arttırır.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersini Yadsıma (12 madde): Mesleki formasyon dersleri içinde en sevimsizi Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersidir.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersinden Hoşlanma (7 madde): Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersini severim.